

Efeler Jeotermal Enerji Santrali Kapasite Artışı Projesi

Paydaş Katılım Planı

Ekim 2018

Kalite Bilgisi

Hazırlayan

AECOM Turkey

Kontrol Eden

Burcu Yazgan Kayabalı,
ÇSED ve ÇSDD Bölüm Müdürü

Onaylayan

Dr. Hande Yükseler
Türkiye Çevre İş Kolu Direktörü

Revizyon Geçmişi

Revizyon	Revizyon tarihi	Ayrıntılar	Yetkili	Adı-Soyadı	Unvanı
Rev 1	21.06.2018	Taslak	21.06.2018	Dr. Hande Yükseler	Türkiye Çevre İş Kolu Direktörü
Rev2	16.07.2018	Taslak	16.07.2018	Dr. Hande Yükseler	Türkiye Çevre İş Kolu Direktörü
Rev3	24.10.2018	Son Taslak	24.10.2018	Dr. Hande Yükseler	Türkiye Çevre İş Kolu Direktörü

GÜRMAT Elektrik Üretim A.Ş. için hazırlanmıştır

Hazırlayan:

Aecom Turkey Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti
Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Tepe Prime
No:266 B Blok
No:50-51 06800
Çankaya
Ankara
Turkey

T: +90 312 4429863
aecom.com

Bu belgenin asıl sürümü İngilizce'dir. Aslına sadık kalınarak Türkçe'ye tercüme edilmiştir

© 2018 Aecom Turkey Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti. All Rights Reserved.

İçindekiler

1.	Giriş	5
1.1	Projenin Geçmişi	6
1.2	Önemli Çevresel ve Sosyal Konular	8
1.3	ÇSED Eki Çalışmaları Kapsamında Gerçekleştirilen Sosyal Çalışmalar	9
2.	Paydaş Katılımı için Mevzuat Gereklilikleri	10
2.1	Ulusal Gereklilikler	10
2.2	Uluslararası Gereklilikler	11
3.	Geçmiş Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Özeti	12
3.1	Efeler JES Projesi (Kapasite Artışı) Ulusal ÇED Süreci Kapsamında Paydaş Katılımı	12
3.2	Gürmat-2 ÇSEP Kapsamındaki Paydaş Katılımı	12
4.	Paydaşların Tanımlanması	13
5.	Paydaş Katılım Planı	15
6.	Şikâyet Mekanizması	17
6.1	Hedefler	17
6.2	Şikâyet Tipleri	17
6.3	Şikâyet Prosedürü	18
7.	Zaman Çizelgesi	19
8.	İzleme ve Raporlama	20
9.	Sorumluluklar	20
10.	Kamu için İletişim Bilgisi	20

Şekiller

Şekil 1. Mevcut Gürmat Tesislerinin Genel Yerleşimi ve Planlanan Kapasite Artırımı Tesisleri	7
Şekil 2. Şikâyet Prosedürü Şeması	19

Tablolar

Tablo 1. Projenin Çevredeki Yerleşim Merkezlerine Mesafesi (km)	6
Tablo 2. Görüşmeler ve Çalışmalar	9
Tablo 3. Efe-6, Efe-7 ve Efe-8 JESleri için Halkın Katılımı Toplantıları	12
Tablo 4. Proje Paydaş Grupları	13
Tablo 5. Paydaş Katılım Yöntemleri	16
Tablo 6. Projenin Planlama/Hazırlık, İnşaat ve İşletme Aşamalarındaki Farklı Tip Muhtemel Şikâyetler	17
Tablo 7. Paydaş Toplantıları ve Bilgi Paylaşımı için Kesin Olmayan Zaman Çizelgesi	19

1. Giriş

Bu Paydaş Katılım Planı (PKP), Gürmat Elektrik Üretim A.Ş. ("Gürmat Elektrik", "Gürmat", "Şirket" veya "Proje Sponsoru") tarafından inşa edilerek işletilmesi planlanan Efeler Jeotermal Enerji Santrali ("Efeler JES") Kapasite Artırımı Projesi ("Efeler JES Projesi" veya "Proje") için hazırlanmıştır. Gürmat, Gürış Holding tarafından, grubun enerji sektöründeki yatırımları için kurulan bir yatırım holdingi olan Mogan Enerji iştirakidir.

Proje, Aydın ilinin Germencik ilçesinde yer almaktadır. Proje sahasında, Gürmat A.Ş.'nin 2009 yılından beri işlettiği 47,4 MWe kapasiteli Gürmat-1 JES ve 2014 yılından beri işlettiği 114,9 MWe kapasiteli Gürmat-2 JES (Efe-1, Efe-2, Efe-3 ve Efe-4 JESlerini kapsar) bulunmaktadır. Kapasite Artırımı Projesi, elektrik üretimi için derin jeotermal sular kullanan 3 adet binary tipte JES ten oluşmak üzere toplam 97,6 MWe kurulu güç temin edecektir:

- Efe-6 JES, 22,6 MWe kurulu güç, Gürmat-1 JES'in güney sınırına komşudur
- Efe-7, 25 MWe kurulu güç, Efe-2 JES'in güney sınırına komşudur
- Efe-8, 50 MWe kurulu güç, Efe-1, Efe-3 ve Efe-4 JESleri sahasının güney sınırına komşudur

Efe-6 ve Efe-7 JES için Elektrik Üretim Lisansı ile Efe-8 JES için ön lisans alınmıştır. Buna ek olarak, Projenin her ünitesi için ulusal ÇED Yönetmeliğine uygun şekilde ayrı ayrı Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci yürütülmüş ve 2016 yılında Efe-6 ve 2017 yılında Efe-7 ve Efe-8 için "ÇED Olumlu Belgesi" alınmıştır. Mevcut durumda Gürmat-2 (Efe-1, Efe-2, Efe-3, Efe-4) için bir PKP bulunmakta ve uygulanmaktadır.

Gürmat, işçilerle, yerel halkla ve devlet kuruluşları ve sivil kuruluşlarla Proje ile ilgili her türlü faaliyetle ilintili her konuda açık ve etkin bir şekilde iletişim kurmayı taahhüt etmektedir. Bu PKP, Proje Şirketi'nin kurumsal politika ve standartlarını karşılayacaktır ve yürürlükteki ulusal mevzuat, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Çevresel ve Sosyal Politikası'na uygun şekilde tasarlanmıştır. Bu PKP, aynı zamanda, Projenin uygulanmasındaki tüm aşamalarda yapılandırılmış bir paydaş istişaresini ve katılımını uygulama yönünde Şirkete kılavuzluk edecektir. Bu aşamalar JESlerin inşaat, işletme ve kapanış süreçlerini kapsamaktadır.

Bu Planın hazırlanması sürecinde, paydaş katılımının, bir projenin çevresel ve sosyal etkilerinin başarılı bir şekilde yönetilmesi için vazgeçilmez olan güçlü, yapıcı ve duyarlı ilişkiler kurmanın temelinde bulunduğu dikkate alınmıştır. PKP, ilgili bütün bilgilere halkın zamanında erişmesini sağlamak adına katılım sürecini Projenin erken aşamalarında başlatmayı amaçlamaktadır.

Projenin paydaşlarının belirlenmesine ek olarak, bu PKP istişare ve katılım faaliyetleri, bilgilendirme planı ve şikâyet mekanizması için bir çerçeve oluşturmaktadır. Bu durum, etkilenen paydaşların Proje ile ilgili endişelerini yöneltmelerinin yanı sıra Şirketin faaliyetleri ile ilgili geribildirim sağlamaya da yardımcı olmaktadır. PKP ayrıca uygulama için kaynak ve sorumluluklar ile istişare ve bilgilendirme faaliyetleri hakkında raporlama ve izleme araçlarını da ana hatlarıyla belirtmektedir.

Bu PKP, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (EBRD) Bilgi Paylaşımı ve Paydaş Katılımı ile ilgili Performans Koşulu 10 (PK10) ile uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Bu PKP yaşayan bir doküman olup, Projenin uygulanmasının tüm aşamalarında Proje Şirketi tarafından düzenli olarak izlenecek, gözden geçirilecek ve güncellenecektir. Proje Şirketi, PKP faaliyetlerinin uygulanması için yetkin bir ekip görevlendirecektir.

1.1 Projenin Geçmişi

Proje kapsamındaki JESler Aydın şehir merkezinin 19-20 km batısında, Germencik ilçesinde bulunmaktadır. Proje kapsamındaki JESlerin konumları ve en yakın yerleşim yerleri aşağıda sunulmaktadır:

- Efe-6 JES, Gürmat-1 JES'in güney sınırına komşudur. Efe-6 JES'e en yakın yerleşim yeri Kızılcagedik mahallesi olup yaklaşık olarak 1,2 km kuzeydoğuda bulunmaktadır. Civarda bulunan diğer yerleşim yerleri ise kuzeybatı yönünde yaklaşık 1,4 km uzaklıkta Alangüllü mahallesi ile doğuda 1,8 km uzaklıkta bulunan Ömerbeyli mahallesidir.
- Efe-7 JES, Efe-2 JES'in güney sınırına komşudur. Efe-7'ye en yakın yerleşim yeri Germencik'tir. Germencik'in en yakın noktası JES'in yaklaşık 400 m kuzeydoğusunda bulunmaktadır.
- Efe-8 JES Efe-1, Efe-3 ve Efe-4 JESlerinin güney sınırına komşudur. Efe-8 JES'e en yakın yerleşim yeri Sınırteke mahallesi olup yaklaşık olarak 2,2 km güneydoğuda bulunmaktadır.

Proje kapsamındaki JESler mevcut Gürmat JESlerine komşu olduğundan, pek çok ilave ulaşım yolunun inşa edilmesi durumu ortadan kalkmıştır. Bu da çevresel ve özellikle de iş ve halk sağlığı ve güvenliği açısından ilişkili etkileri azaltmaktadır.

Efe-6, Efe-7 ve Efe-8 JESlerinin yakındaki yerleşim merkezlerine mesafeleri Tablo 1'de; Mevcut Gürmat Tesislerinin Genel Yerleşimi ve Planlanan Kapasite Artırımı Tesisleri ise Şekil 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1. Projenin Çevredeki Yerleşim Merkezlerine Mesafesi (km)

Yerleşim yeri	Efe-6 JES	Efe-7 JES	Efe-8 JES
Aydın il merkezi	19	20	18
Germencik ilçe merkezi	3	1,6	3,7
Ömerbeyli mahallesi	2,3	5	2,5
Kızılcagedik mahallesi	1,9	4,5	3
Alangüllü mahallesi	1,5	3,8	3,7
Hıdırbeyli mahallesi	4	4,1	5,6
Reisköy mahallesi	5,1	1,8	4,5
Turanlar mahallesi	5,5	2,9	3,9
Sınırteke mahallesi	5	5,5	3
Erbeyli mahallesi	4,2	5,8	3

Proje; keşif, inşaat, işletme ve kapatma aşamalarından oluşmaktadır. Mevcut durumda (Haziran 2018 itibarıyla), Efe-6 işletme aşamasında, Efe-7 inşaat aşamasındadır ve Efe-8 için inşaat öncesi planlama aşaması devam etmektedir. Efe-7 2018 yılında, Efe-8 ise 2019 yılında işletmeye alınacaktır.

Proje kapsamında, 22,6 MWe kapasiteli Efe-6 JES'in yıllık 180,8 GWh; 25 MWe kapasiteli Efe-7 JES'in yıllık 200 GWh ve 50 MWe kapasiteli Efe-8 JES'in yıllık 400 GWh elektrik üretmesi öngörülmektedir.

Projenin inşaat aşamasında, çalışma saatleri günde 8 saatlik vardiyalarla, ayda 26 gün ve yılda 12 ay şeklinde olacaktır. Öte yandan, işletme aşamasında üretim sürekli devam edecektir. Bu sebeple, yıl boyunca 8 saatlik üç vardiya sistemi uygulanacaktır.

Projenin ana ve ilişkili üniteleri ve işlevleri aşağıda sunulmaktadır:

- Üretim ve Reenjeksiyon Kuyuları: Proje, enerji üretimi için yüksek sıcaklıkta jeotermal sıvı kullanmak için rezerve giriş yapmak üzere üretim kuyularını kullanacaktır. JES sahalarındaki elektrik üretimini takiben, kullanılan jeotermal sıvılar reenjeksiyon kuyuları vasıtasıyla rezerve geri enjekte edilmektedir.
- Boru hatları: Üretim kuyularının JESlere ve elektrik üretimini takiben de JESlerin reenjeksiyon kuyularına bağlanmasını sağlamak için bir boru hattı şebekesi kullanılacaktır.
- Enerji Santrali: Boru hatları ile taşınan jeotermal sıvılar, elektrik üretimi için JESlerde kullanılacaktır. Proje kapsamındaki tüm JESler elektrik üretimi için ikincil bir sıvı kullanan iki akışkan çevrimli sistemi kullanacaklardır. Temel olarak, jeotermal sıvı, önceden ısıtılmış olan ikincil sıvıyı buhara dönüştürmek üzere buharlaştırıcılara yönlendirilecek ve ısısını doğrudan temas olmadan aktaracaktır. Sonrasında, buharlaşmış pentan, enerji üretimi için jeneratörler vasıtasıyla türbinlere gönderilecektir.
- Şalt Sahaları: Proje kapsamında, yüksek gerilim şalt sahaları, ulusal şebekeye bağlantı yapılmasından önce üretilen elektriğin gerilim seviyesini ayarlama görevi göreceklerdir. Efe 6 için yeni bir şalt sahası inşa edilmiş olup, Efe 8 için de yeni bir şalt sahası inşa edilecektir. Efe-7 için bir şalt sahası gerekmemektedir.
- Enerji Nakil Hatları (ENH): Efe-6 havai bir ENH kullanırken, Efe-7 yeraltı kablo sistemi kullanılacaktır. Efe-8 ise Efe-1 JES sahasında bulunan mevcut şalt sahası vasıtasıyla şebekeye bağlanacaktır.
- Acil Durum Havuzları: Projede, herhangi bir ekipman arızası, kuyu kaçağı veya botu hattı arızası gibi acil durumlarda jeotermal sıvıları toplayacak geçirimsiz acil durum havuzları olacaktır. Toplanan sıvılar sonrasında tekrar rezerve enjekte edilecektir.
- Yangın Söndürme Sistemleri: Proje kapsamında, Efe-6 JES için yeni yangın söndürme sistemleri tasarlanırken, Efe-7 JES, mevcut Efe-2 JES'te bulunan yangın söndürme sistemlerini kullanacak şekilde tasarlanmıştır. Efe-8 JES'in yangın söndürme sistemleri ise mevcut Efe-1, Efe-2 ve Efe-3 JESlerin yangın söndürme sistemlerini kullanacaktır.

1.2 Önemli Çevresel ve Sosyal Konular

Jeotermal kaynaklar ve dolayısıyla jeotermal enerji santralleri, arazi kullanımı, gürültü ve atık oluşumu açısından yenilebilir ve sürdürülebilir enerji becerileri sağlamaktadır. Ancak, sürdürülebilir bir enerji kaynağı olmasına rağmen Proje'nin sınırlı potansiyel etkilerinin düzgün bir değerlendirmesinin yapılması ve inşaat ve işletme aşamaları boyunca düzgün şekilde yönetilmesi gerekmektedir.

EBRD'nin Çevresel ve Sosyal Politikası (2014) ve ilgili Performans Koşulları (PK'lar) doğrultusunda bu tip ve ölçekte bir proje, amaca uygun bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) gerektirmektedir. Efe-6, Efe-7 ve Efe-8 JES'leri için ulusal mevzuata uygun olarak hazırlanan önceki Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporlarının incelenmesini takiben, EBRD PK'ları ve uluslararası iyi uygulama koşullarını karşılamak için ek çevresel ve sosyal çalışmalar yapılmıştır.

Projenin potansiyel çevresel ve sosyal etkileri değerlendirilmiş ve ÇSED Eki kapsamında detaylandırılmıştır. İyi uygulamaların takip edilmesi halinde Projenin tüm sosyal etkileri tamamen önlenabilir veya yönetilebilir olarak değerlendirilmiştir. Ek olarak, arazi edinimi süreci tamamlanmış olup, gerekli tüm arazi, arazi sahipleri ile karşılıklı anlaşılabilir fiyatlarla gönüllü bir şekilde edinilmiştir. Bu sebeple, herhangi bir istimlak süreci olmamış ve edinilen tüm araziler tarımsal alan olduğundan, fiziksel bir yer değiştirme de gerektirmemiştir.

1.3 ÇSED Eki Çalışmaları Kapsamında Gerçekleştirilen Sosyal Çalışmalar

ÇSED Eki çalışmaları kapsamında; yakın bölgedeki yerel topluluklar, ilgili yerel idareler ve Proje personeli ile istişare faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda ÇSED Danışmanı sosyal uzmanı tarafından 22 Kasım 2017 tarihinde gerçekleştirilen saha ziyareti sırasında yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. İlgili görüşmeler Tablo 2'de özetlenmektedir.

Tablo 2. Görüşmeler ve Çalışmalar

Unvanı/Görevi	Toplantının içeriği
Sağlık ve Güvenlik Uzmanı	<ul style="list-style-type: none">• Sağlık ve Güvenlikle ilgili konular• İSG Yönetim Sistemi
İK Müdürü	<ul style="list-style-type: none">• İK Politikaları• İK Yönetim Sistemi
Çevre ve Dâhili Güvenlik Koordinatörü	<ul style="list-style-type: none">• İşgücü ve çalışma koşulları• Yüklenici sözleşmeleri ve izleme sistemleri
İşçi Baş Temsilcisi	<ul style="list-style-type: none">• İşgücü ve çalışma koşulları• İşçi temsilciliği sistemi• Dâhili şikâyet mekanizması
İdari İşler Direktörü	<ul style="list-style-type: none">• Paydaş Katılım Mekanizması• Şikâyet süreci• Arazi edinimi süreci
Arazi Sahibi	<ul style="list-style-type: none">• Arazi edinimi ve tazminat süreci
Ömerbeyli Mahallesi Muhtarı	<ul style="list-style-type: none">• Referans sosyoekonomik bilgiler• Şikâyet mekanizması• Paydaş katılım faaliyetleri
Germencik Bölge Sağlık Müdürü	<ul style="list-style-type: none">• Halk sağlığı ve güvenliği ile ilgili konular

2. Paydaş Katılımı için Mevzuat Gereklilikleri

PKP'nin kendisi aşağıda belirtilen mevzuat ve standartlara uygun şekilde hazırlanmış olup bu PKP'de belirlenen paydaş katılımı faaliyetleri de bu mevzuat ve standartlara uygun olacaktır:

- İlgili ulusal mevzuat
- EBRD'nin Çevresel ve Sosyal Politikası ve ilgili PK10 (2014)

İlgili ulusal mevzuat ve uygulanabilir uluslararası standartlara ilişkin detaylar takip eden bölümlerde verilmektedir.

2.1 Ulusal Gereklilikler

Yürürlükteki ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği (25 Kasım 2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış) kapsamında, bilgi paylaşımı ve paydaş katılımı ile ilgili pek çok atıfta bulunmaktadır.

Kamu kuruluşu olan paydaşların ÇED sürecine katılımı ile ilgili olarak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) tarafından ÇED sürecinin kapsamının belirlenmesi aşamasında bir Kapsam Belirleme, Gözden Geçirme ve Değerlendirme Komisyonu ("Komisyon") kurulur. Bu komisyon ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının (projenin kapsamına ve tipine bağlı olarak şayet gerekli görülürse üniversiteler, ilgili araştırma kuruluşlarının temsilcileri, uzmanlar, meslek odaları, sendikalar, dernekler ve sivil toplum kuruluşlarından komisyonda yer almaları istenebilir) temsilcilerinden oluşur. Komisyon üyeleri ilgili ÇED dokümantasyonunu süreç boyunca (örneğin ÇED Başvuru Dosyası, ÇED Raporu) gözden geçirir ve kapsam belirleme, gözden geçirme ve değerlendirme aşamalarında resmi görüşlerini yazılı olarak sunarlar. Buna uygun olarak, bu komisyonun kurulması, bir proje ile ilişkili merkezi ve yerel kamu kuruluşlarının kapsam belirleme aşamasından başlayarak nihai ÇED kararı aşamasına kadar, gözden geçirme ve değerlendirme aşamaları da dâhil olmak üzere ÇED sürecine dâhil olmalarını ve katkıda bulunmalarını sağlar.

Kamunun sürece katılımı ile ilgili olarak, ÇED yönetmeliğinin 9. Maddesinin 1. bendi uyarınca, proje sahibinin, projeden en çok etkilenen halkın kolayca erişebileceği bir yerde bir Halkın Katılımı Toplantısı (HKT) düzenlenmesi yasal bir yükümlülüktür. Bu toplantı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) ile mutabık kalmak suretiyle belirlenecek bir tarihte yapılır. Toplantının amacı, projeden etkilenen halkı yatırımla ilgili olarak bilgilendirmek ve projeye ilişkin görüşlerini ve yorumlarını almaktır.

Halkın Katılımı Toplantısına Çevre ve Şehircilik İl Müdürü veya İl Müdürü tarafından görevlendirilen bir memur başkanlık yapar. Toplantı sırasında yetkin bir ÇED Danışmanı tarafından katılımcılara kısa ve anlaşılır bir sunum yapılır. Katılımcıların görüşleri alınır ve katılımcıların sorularının ve endişelerinin yanıtlanması için gerekli açıklamalar yapılır. Halk tarafından ileri sürülen konular ÇED raporunda dikkate alınmak ve yanıtlanmak üzere resmi toplantı tutanaklarıyla belgelenir. Toplantının resmi tutanaklarının kopyaları Valilik ve Bakanlık tarafından saklanır. Bu mekanizma vasıtasıyla, Halkın Katılım Toplantısı tüm ilgili tarafların katılımı ve Proje hakkındaki görüşlerini, endişelerini ve sorularını sunmaları için açık bir platform oluşturmaktadır.

Buna ek olarak, ÇED Yönetmeliğinin aynı maddesinin 2. bendi, halkın katılımını artırmak amacıyla proje sahibi tarafından anket, seminer, atölye gibi faaliyetler yürütülebileceğini belirtir.

Ulusal ÇED Yönetmeliği kapsam belirlemeden başlayarak birçok aşamada bilgi paylaşımı ve paydaş katılımını güvence altına almaktadır. Kapsam belirleme aşamasında, ÇŞB ve ilgili İl Müdürlüğü/Müdürlükleri, uygun iletişim araçları (örneğin, ilanlar, ilan panoları, internet vs.) kullanmak suretiyle Proje için ÇED başvurusunda bulunulduğunu, ÇED sürecinin başlamış olduğunu, Proje hakkındaki görüş ve önerilerin ÇED sürecinin tamamlanma aşamasına kadar Valilik veya ÇŞB'ye sunulabileceğini halka duyurur.

Halkın Katılımı Toplantısından sonra, ÇŞB, Özel bir ÇED Raporu Formatı hazırlar. Bu süreçte, ÇŞB, Komisyonun (resmi görüş olarak sunulan) ve halkın (Halkın Katılım Toplantıları kanalıyla alınan) görüş ve önerilerini dikkate alır. Sonrasında, ÇED Raporu, bu Özel Formata göre hazırlanır.

ÇED Raporu incelenmek üzere ÇŞB'ye sunulduktan sonra, ÇŞB ve ilgili Valilik(ler), Komisyonun gözden geçirme sürecinin başladığını halka ilan eder. Bu ilan için uygun iletişim araçları (örneğin ilanlar, ilan panoları, internet vb.) kullanılır. Komisyonun inceleme sürecine paralel olarak, Taslak ÇED Raporu halkın görüşü için paylaşılır. İlan tarihinden başlayarak raporun sonuçlanmasına kadar, Gözden Geçirme ve Değerlendirme Toplantısı/Toplantıları süresince paydaşlar Taslak ÇED Raporunu gözden geçirebilirler ve görüşlerini ve yorumlarını ÇŞB veya Valiliğe veya Valiliklere (ÇŞB İl Müdürlükleri kanalıyla) ibraz edebilirler. Bu yorumlar Projenin gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi sırasında Komisyon üyeleri tarafından dikkate alınır. ÇED Danışmanı da ÇED raporunda bulunan ilgili görüş ve yorumları yanıtlar. Ayrıca, ÇŞB'nin Ankara'da bulunan merkezinde, Komisyon üyelerinin mutlak çoğunluğunun katılımıyla bir Gözden Geçirme ve Değerlendirme Komisyonu Toplantısı yapılır. Bu toplantıda Komisyon üyelerinin soruları ve yorumları yanıtlanır ve/veya tartışılır ve ÇED raporunun sonuçlandırılması için Komisyon üyelerinin görüşleri alınır (yazılı olarak). Daha sonra Komisyon üyeleri tarafından temsil edilen kamu kesimi paydaşları dikkate alınarak Rapor sonuçlandırılır ve Nihai Taslak ÇED Raporu halkın nihai olarak bilgilendirilmesi için ÇŞB'ye sunulur.

Böylece, ÇED Raporunun Nihai Taslağı, ÇŞB ve ilgili Valilik(ler) tarafından 10 takvim günü süresince ilan panolarında ve ÇŞB'nin internet sitesinde ilan edilir. Bu bağlamda, halktan alınan herhangi bir görüş veya yorum karar alma sürecinde ÇŞB tarafından dikkate alınır. Halktan alınan yorumlara bağlı olarak, ÇŞB eksiklerin tamamlanmasını, ek çalışmaların yapılmasını veya Komisyonun yeniden toplanmasını talep edebilir. Son olarak, ÇŞB, Danışmanın, Nihai ÇED Raporunu, raporun ve eklerinin proje sahibinin taahhüdü altında olduğunu belirten bir beyan ile birlikte sunmasını şart koşabilir. Komisyonun değerlendirmelerini ve halkın görüşlerini alan ÇŞB, proje ile ilgili olarak "ÇED Olumlu" veya "ÇED Olumsuz" kararını verir. En son aşamada, ÇŞB'nin kararı da uygun araçlar kullanılarak halka açıklanır.

2.2 Uluslararası Gereklilikler

Proje için uygulanabilir olan ana uluslararası standart olan EBRD performans koşulları, çevreyi kamu malı olarak tanımlayarak paydaş katılımını, iyi iş uygulamaları ve kurumsal vatandaşlığın vazgeçilmez bir unsuru ve projelerin kalitesinin yükseltilmesi için bir yol şeklinde ele alan BM-AEK Aarhus Sözleşmesinin yaklaşımı ile bağdaşmaktadır.

Ayrıca, EBRD, desteklediği projelerin, Aarhus Sözleşmesi amaç ve hedeflerine uygun olmasını talep etmektedir. Bu Sözleşme çevresel konularda bilgiye erişim, karar alma sürecinde halkın katılımı ve yargıya başvuru haklarını ve dolayısıyla da insanların sağlıklı bir çevreye sahip olma haklarının korunmasını temin etmektedir.

Bu kapsamda, Proje Şirketi, EBRD Performans Koşulları 1 ve 10 altında ana hatlarıyla açıklandığı şekilde EBRD'nin bilgi paylaşımı ve paydaş katılımı koşullarına bağlı olacaktır.

PK 1

- PK10'a uygun olarak paydaşları belirleyerek onlarla iletişime geçme;
- Paydaş geribildirimlerinin, yerel halkın veya ilgili idarelerin incelemelerinin izlenmesini içeren dinamik bir performans izleme ve değerlendirme süreci ve
- Proje uygulaması esnasında paydaş katılımı ile ilgili EBRD'ye düzenli olarak raporlama yapılması.

PK10

Projeden etkilenen ya da etkilenebilecek olan insanların veya toplulukların yanı sıra diğer ilgili tarafların belirlenmesi;

Paydaşların kendilerini muhtemel olarak etkileyebilecek çevresel ve sosyal konularda düzgün şekilde katılım göstermesinin sağlanması ve bunu da anlamlı istişare ve bilgi paylaşımı vasıtasıyla gerçekleştirilmesi ve

Projenin etki alanında yaşayan hassas grupların belirlenmesine özel bir önem gösterilmesi; bu grupların gelir kaynakları ya da refahlarının proje faaliyetlerinden etkilenip etkilenmediğini anlamak için yapılır.

3. Geçmiş Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Özeti

Bugüne dek (Haziran 2018 itibariyle) gerçekleştirilen paydaş katılım faaliyetleri; Gürmat-1, Gürmat-2 ve Kapasite Artışı Projesi ulusal ÇED süreçleri kapsamında gerçekleştirilmiş olan faaliyetleri (paydaş katılım toplantıları, devlet paydaşları ile gerçekleştirilen resmi yazışma ve toplantılar, ÇED Yönetmeliği kapsamında ulusal ÇED Raporlarının paylaşılması gibi) ve ÇSED Eki çalışmaları sırasında gerçekleştirilmiş olan faaliyetleri (Proje paydaşlarıyla yüz yüze görüşmeler ve istişareler gibi) kapsamaktadır.

3.1 Efeler JES Projesi (Kapasite Artışı) Ulusal ÇED Süreci Kapsamında Paydaş Katılımı

Ulusal ÇED Yönetmeliği gerekliliklerine uygun olarak, Halkın Katılımı Toplantıları, Projeden muhtemel olarak etkilenenler için belirlenen halkın kolaylıkla ulaşabileceği yerlerde yapılmıştır. Ulusal ÇED Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak, toplantı tarihinden en az 10 gün öncesinde, halkın katılımı toplantısının tarihini ve yerini bildiren ilanlar yerel ve ulusal gazetelerde yayımlanmıştır. Buna ek olarak, yine aynı sebepten, toplantı yerlerine ve muhtarlıklara ilanlar yapıştırılmıştır.

Toplantılarda katılımcılar tarafından ortaya atılan başlıca soru ve endişeler ve toplantı ile ilgili ayrıntılar aşağıda Tablo 3'te özetlenmektedir.

Tablo 3. Efe-6, Efe-7 ve Efe-8 JESleri için Halkın Katılımı Toplantıları

Proje	Toplantı Yeri	Toplantı Tarihi	Katılımcılar Tarafından Ortaya Atılan Temel Endişe/Soru/Sorunlar
Efe-6 JES	Ömerbeyli mahallesi (Düğün Salonu)	25 Şubat 2016	<ul style="list-style-type: none">Enerji santralinde yürütülecek işletme sürecinin ayrıntıları;Bölgede işletilen jeotermal enerji santrallerinden kaynaklı hava kirliliği;
Efe-7 ve Efe-8 JESleri (ortak toplantı)	Germencik Belediyesi Konferans Salonu	23 Aralık 2016	<ul style="list-style-type: none">Bu tesislerden salınan hava kirlenmelerinin tarımsal alanlar üzerindeki etkileri;Enerji santrallerinin bacalarından çıkan buhardan kaynaklanan rahatsızlıklar.

Kaynak: Efe-6 JES Ulusal ÇED Raporu, Ağustos 2016; Efe-7 JES Ulusal ÇED Raporu, Nisan 2017; Efe-8 JES Ulusal ÇED Raporu, Nisan 2017

3.2 Gürmat-2 ÇSEP Kapsamındaki Paydaş Katılımı

Gürmat-2 (Efe-1, Efe-2, Efe-3 ve Efe-4) için bir PKP mevcuttur. Bu kapsamda, 31 Ekim 2014 tarihinde bir halkın katılımı toplantısı yapılmıştır. Halkı ve toplantı ile ilgilenmesi muhtemel tarafları bilgilendirmek için, idari kuruluşlara davetiyeler gönderilmiş, yerel bölgelere ilanlar asılmış ve toplantının 1 hafta öncesinde yerel ve bölgesel gazetelerde ilanlar paylaşılmıştır. Toplantıda, katılımcılara Gürmat-2, muhtemel çevresel ve sosyal etkileri, ilgili önlemler, yürürlükteki ulusal mevzuat ve uluslararası standartlar ile ilgili bilgiler verilmiştir. Kamu tarafından dile getirilen esas konular aşağıdakilerdir:

- Yerel istihdamın azami seviyeye yükseltilmesi
- Arazi edinimi prosedürü ile ilgili daha fazla bilgi edinme talebi

4. Paydaşların Tanımlanması

Uluslararası standartlarca yapılan tanımlara uygun olarak, PKP, Proje tarafından etkilenme ihtimali olan veya Proje ve etkileri ile ilgilenen kişi, kurum veya grupları paydaş olarak nitelendirilmektedir. Paydaş tanımlamanın amacı; Projeden etkilenebilecek (doğrudan veya dolaylı olarak, pozitif veya negatif yönde) veya Projeden doğrudan etkilenmeyen, ancak Projeye ilgisi olan Proje paydaşlarının istişare amacıyla belirlenmesi ve önceliklendirilmesidir. Paydaşların tanımlanması süreci kapsamında, dezavantajlı veya hassas durumları sebebiyle Projenin farklı veya orantısız bir şekilde etkileyebileceği kişileri ve grupları belirlemek de ayrıca önem arz etmektedir.

Projeden etkilenen veya potansiyel olarak Proje ile ilgilenen kişiler olarak belirlenen paydaşlar Tablo 4'te sunulmaktadır. Önemli paydaşların iletişim bilgilerini içeren ayrıntılı bir liste ise EK A'da verilmektedir. Listede bulunmayan ancak Proje ile ilgili bilgi sahibi olmak isteyen organizasyonlar ya da gruplar Proje Şirketi ile iletişime geçerek (kamu için verilen iletişim bilgileri için bakınız Bölüm 10) kendi iletişim bilgilerini listeye ekleyebilirler. Bu PKP yaşayan bir doküman olup, Proje paydaşlarının listesi de dâhil olmak üzere gerektiğinde güncellenecek ve revize edilecektir.

Tablo 4. Proje Paydaş Grupları

Paydaş Grupları	Belirlenmiş Paydaşlar	Belirli İlgili/İlişki Özeti
Harici Paydaşlar		
Ulusal Devlet Kuruluşları	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Orman ve Su İşleri Bakanlığı (özellikle de Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Milli Eğitim Bakanlığı (eğitimle ilgili KSS faaliyetleri için) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	Ulusal ve bölgesel kalkınma Politika oluşturma İzin alma Kümülatif etkiler
Yerel Devlet Kuruluşları	Aydın Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü; Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü; Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü dâhil) Germencik Kaymakamlığı İncirliova Kaymakamlığı Aydın Büyükşehir Belediyesi Germencik Belediyesi İncirliova Belediyesi Bölge polisi Yerel Acil Durum ve Sağlık Hizmetleri	Sosyal ve ekonomik kalkınma Çevre korunumu Çevresel etkilerin yönetilmesi (örneğin atıklar, atıksu) İzin alma
Kamu İktisadi Teşekkülleri	Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ)	Altyapı hizmetlerinin uygulanması Proje ENHlerinin işletme ve bakımı
Sivil Toplum Kuruluşları (STKlar) – uluslararası, ulusal ve yerel	Doğa Derneği Türkiye Çevre Vakfı WWF Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) Jeotermal Elektrik Santral Yatırımcıları Derneği (JESDER) Türkiye Jeotermal Derneği Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği (TMMOB) Aydın Şubesi	Çevresel ve sosyal etkiler Kümülatif etkiler Ekonomik kalkınma
Yerel Halk / Bölge Sakinleri (arazi sahipleri dâhil)	Germencik ilçesi Ömerbeyli mahallesi Kızılcagedik mahallesi Alangüllü mahallesi Hıdırbeyli mahallesi Reisköy mahallesi Turanlar mahallesi Sınırteke mahallesi Erbeyli mahallesi	Çevresel ve sosyal etkiler Kümülatif etkiler Gelir kaybı Arazi edinimi İstihdam

Paydaş Grupları	Belirlenmiş Paydaşlar	Belirli İlgili/İlişki Özeti
	Lisanslı Sahayı tarımsal amaçlı kullanan yerel halk Kadın dernekleri Hassas gruplar	
Yerel İşletmeler	Yerel Teşebbüsler	Satınalma ve hizmet sağlama imkânları İç yatırım
Üniversiteler	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Teknik Danışmanlık
Yerel Medya	Yerel gazeteler, yerel televizyon kanalları, vb.	Halka Proje ile ilgili doğru bilgi aktarma Reklam Çalışmaları
Kredi Kurumları	Uluslararası finans kuruluşları (özel bankalar dâhil)	Projenin finansmanı
Dâhili Paydaşlar		
Şirket	Çalışanlar Yüklenici ve Altyükleniciler ve Çalışanları	Büyüme ve kalkınma İstikrarlı istihdam ve imkânlar İş sağlığı ve güvenliği
Şirket Hissedarları	Tüm hissedarlar	Projenin Çevresel ve Sosyal Performansına İlişkin İtibarı İş büyümesi ve hisse senedi değeri

5. Paydaş Katılım Planı

Gürmat-2 JESleri (Efe-1, Efe-2, Efe-3 ve Efe-4) için hâlihazırda bir PKP bulunmaktadır. Ancak, PKP faaliyetlerinin uygulanması süreçlerinin belgelendirilmediği anlaşılmıştır. Mevcut PKP'nin izleme sistemindeki bu eksiklik sebebiyle, Planın etkinliği çok net değildir.

Projenin ömrü boyunca, Kapasite Artırımı Projesi için PKP'de verilen katılım faaliyetleri ve izleme sistemi uygulanacaktır.

Farklı paydaş grupları ile etkin ve anlamlı bir iletişim sağlamak için Proje Şirketi, Projenin inşaat, işletme ve işletmeden alınma aşamaları süresince çeşitli uygun iletişim ve bilgilendirme yöntemleri kullanacaktır. Her şeyden önce, Bilgilendirme Dosyası belgeleri ve ulusal ÇED raporunun elektronik kopyaları (Türkçe ve İngilizce olarak) Mogan Enerji'nin internet sitesi üzerinden (<http://www.mogan.com.tr>), bunun yanı sıra da EBRD'nin internet sitesi üzerinden (<http://www.ebrd.com> – 60 günlük bilgilendirme dönemi boyunca) paydaşlar için planlanan gelişim ile ilgili bilgilere paydaşların erişebilmesinin sağlanması ve kamuya istişare sürecine katkıda bulunulmasına başlanması amacıyla kamuya paylaşılacaktır. Kapasite Artışı Projesi için aşağıdaki dokümanlar paylaşılacaktır:

Bilgi Paketi:

- **Ulusal ÇED Raporları**
- **ÇSED Zeyilname**
- **Teknik Olmayan Özet (TOÖ)**
- **Paydaş Katılım Planı (PKP) (Şikâyet Prosedürü dâhil)**
- **Çevresel ve Sosyal Eylem Planı**

Yukarıda bahsi geçen dokümanların elektronik kopyalarının Proje süresince kamu erişimine açık tutulması ve bu PKP'nin düzenli olarak güncellenerek internet sitesinde ve Proje Şirketi ofislerinde Türkçe olarak kamuya açık şekilde bulundurulması planlanmıştır.

Elektronik kopyalara ek olarak, Bilgilendirme Dosyası ve ulusal ÇEDleri içeren dokümanların basılı kopyalarına ilgili Belediyelerde (Aydın Büyükşehir Belediyesi, Germencik Belediyesi, İncirliova Belediyesi), Projenin saha ofislerinde ve aşağıda belirtilen seçili yerleşim yerlerindeki muhtarlıklardan ulaşılabilecektir.

- Alangüllü mahallesi
- Erbeyli mahallesi
- Kızılcagedik mahallesi
- Ömerbeyli mahallesi
- Reisköy mahallesi
- Sınırteke mahallesi

Projenin özellikleri, çevresel ve sosyal çalışmaların ayrıntıları ve paydaş katılımı yaklaşımı ile ilgili bilgi aktarmak için yerel medyada ilan verilmesinin yanı sıra muhtarlara bilgi verilecek, Germencik Belediyesi bilgilendirme panosu dâhil olmak üzere kamu bilgilendirme panoları kullanılacak, el ilanları dağıtılacak ve yerel basın kuruluşlarında ek ilanlar verilecektir. İlanlar şirketin iletişim bilgileri ve şikâyet mekanizması ile ilgili bilgi de içerecektir.

İzleme verilerini içeren yıllık çevresel ve sosyal raporlar hazırlanarak kredi kuruluşlarına (yani EBRD) sunulacaktır. Bu bağlamda, her bir paydaş grubu ile paylaşılacak olan bilgi türünü ve paydaş katılımı için kullanılacak olan özel iletişim/istişare yöntemlerini özetlemektedir.

Özellikle yerel halk ile istişare ya da bilgi paylaşımında, seçilmiş mahalle muhtarları, yerel halk ile kendi yerel toplulukları dışında kalan harici paydaşlar arasında bir köprü görevi görerek aracı rolü oynayacaklardır. Muhtar ve halk temsilcileri ile gerektiği şekilde toplantılar yapılarak Projenin gelişimi ile ilgili doğru bilgiler aktarılacaktır.

Şirketin doğrudan istihdam ettiği kişiler ve sözleşmeli işçiler de dâhil olmak üzere dâhili paydaşların katılımını sağlamak ve bu paydaşları Proje ile ilgili gelişmeler ve dâhili mekanizmalar hakkında bilgilendirmek için aşağıda belirtilen başlıca yöntemler kullanılacaktır:

- Gürmat çalışanları için:
 - Şirket içi haber bültenleri, bilgi notları ve intranet
 - Mesleki davranış kuralları,
 - Dahili şikayet mekanizması
 - Şirket bilgi panoları.
- Geçici inşaat aşaması personeli, yükleniciler ve alt yükleniciler için:
 - Bilgi panoları,
 - Mesleki davranış kuralları,
 - Dahili şikayet mekanizması.

Tablo 5, her bir paydaş grubu ile paylaşılacak olan bilgi türünü ve paydaş katılımı için kullanılacak olan özel iletişim/istişare yöntemlerini özetlemektedir.

Tablo 5. Paydaş Katılım Yöntemleri

Paydaş Grubu	Katılım Yöntemi
Projenin Etki Alanı içerisindeki yerel halk (hassas gruplar dâhil)	<ul style="list-style-type: none">• Şirket internet sitesinde elektronik yayınlar ve basın bültenleri• ÇSED Eki Bilgi Paketi ve ulusal ÇED Raporlarının (basılı kopya) mahalle muhtarlıklarında ve Proje ofisinde bulundurulması.• Bilgilendirme faaliyetlerinin (halk katılım toplantıları gibi) duyurulması için yerel medyada ilanlar.• Düzenli ve talebe bağlı toplantılar.• Kitapçık, broşür ve bilgi panolarında ilanlar.• Yazışma ve telefon görüşmeleri.• Kamusal alanlarda ve bilgi panolarında satın alma ilanları.
Sivil toplum kuruluşları	<ul style="list-style-type: none">• Şirket internet sitesinde elektronik yayınlar ve basın bültenleri• Düzenli ve talebe bağlı toplantılar.• Yazışma ve telefon görüşmeleri.
Devlet daireleri ve kuruluşları (Kamu İktisadi Teşekkülleri dâhil)	<ul style="list-style-type: none">• ÇSED Eki Bilgi Paketi ve ulusal ÇED Raporlarının (basılı kopya) mahalle muhtarlıklarında ve Proje ofisinde bulundurulması.• Düzenli ve talebe bağlı toplantılar.• Yazışma ve telefon görüşmeleri.
Yerel işletmeler, istihdam kuruluşları	<ul style="list-style-type: none">• Şirket internet sitesinde elektronik yayınlar ve basın bültenleri• Kitapçık, broşür ve bilgi panolarında ilanlar.• Kamusal alanlarda ve bilgi panolarında satın alma ilanları.
Üniversiteler	<ul style="list-style-type: none">• Düzenli ve talebe bağlı toplantılar.• Yazışma ve telefon görüşmeleri.
Kredi Kuruluşları	<ul style="list-style-type: none">• Şirket internet sitesinde elektronik yayınlar ve basın bültenleri• Düzenli ve talebe bağlı toplantılar.• Yazışma ve telefon görüşmeleri.

6. Şikâyet Mekanizması

Gürmat-2 JESleri (Efe-1, Efe-2, Efe-3 ve Efe-4) için hâlihazırda bir şikâyet mekanizması bulunmaktadır. Bu kapsamda, Şirket aktarılan tüm şikâyetleri vakitli ve düzgün bir şekilde ele almaktadır. Yükleniciler de yapılan herhangi bir şikâyeti Şirketin standartlarına uygun şekilde alıp ilgilenmekle yükümlüdürler. Yüklenicinin şikâyeti yanıtlama performansı Şirket tarafından izlenecektir.

Mevcut durumda, şikâyetler kaydedilmekte ve uygun şekilde cevaplanmaktadır. Şikâyet yanıt prosedürlerinin daha da geliştirilmesi amacıyla bu SEP kapsamında sunulan şikâyet mekanizması kullanılacaktır.

Aşağıda, Kapasite Artırımı Projesi için belirlenmiş şikâyet mekanizması anlatılmaktadır ve bu mekanizma Projenin ömrü boyunca devrede olacaktır.

6.1 Hedefler

Şikâyetlerin yönetilmesi, önlenmesi, en aza indirilmesi ve etkin bir şekilde ele alınması sağlam bir paydaş katılımı stratejisinin ayrılmaz parçalarıdır. Oldukça önemli sayıdaki şikâyet tamamen yanlış anlaşmalardan kaynaklanmaktadır ve bu tarz şikâyetler, proaktif ve istikrarlı bir şekilde halkın katılımı sağlanarak önlenmekte ya da en azından azaltılabilmektedirler. Katılım aynı zamanda halkın endişelerini öngörmeye ve gözden geçirmeye de yardımcı olarak bu durumun şikâyete dönüşmesini önlemektedir. Projeye özel bir şikâyet mekanizması oluşturulması aşağıdaki sebeplerden dolayı faydalıdır:

- Halkın ve bireylerin endişelerini ve şikâyetlerini kontrol dışına çıkacak şekilde artmadan yanıtlamak;
- Geliştirici/proje yürütücü kuruluşlara dava açılmasını ve ilişkili riskleri ve maliyetleri azaltmak;
- Şikâyetleri belirlemek için uygun ve karşılıklı mutabık kalınan eylemleri belirlemek ve uygulamak; ve
- Şikâyetçi kişilerin düzeltici faaliyetlerden memnun kalmasını sağlamak.

Şikâyetler, bir Projenin çevresel ve sosyal performansı için faydalı göstergelerdir. Fazla sayıda şikâyet gelmesi, paydaşlarla ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkları ya da olumsuz etkileri azaltmak için çalışma uygulamalarında ya da prosedürlerinde düzenleme yapılması gerekliliğine işaret edebilir.

6.2 Şikâyet Tipleri

Tablo 6 Projenin planlama/hazırlık, inşaat ve işletme aşamalarında ortaya çıkabilecek farklı tipteki şikâyetleri özetlemektedir.

Tablo 6. Projenin Planlama/Hazırlık, İnşaat ve İşletme Aşamalarındaki Farklı Tip Muhtemel Şikâyetler

Arama Aşaması	İnşaat Aşaması	İşletme Aşaması
-Çalışanların/işçilerin kötü idare edilmesi	-Çevre kirliliği	-Çevre kirliliği
-Yetersiz bilgi	-Yerel yolların bozulması veya zarar görmesi	-Tarım alanlarına zarar gelmesi
-Çevre kirliliği	-Geçiş yollarının kapanması	-Yetersiz bilgi
-Yerel yolların bozulması veya zarar görmesi	-Toz, gürültü ve titreşimden kaynaklı rahatsızlıklar	-Çalışanların/işçilerin kötü idare edilmesi
-Altyapının bozulması veya zarar görmesi	-Altyapının bozulması veya zarar görmesi	-Halk sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkiler
-Tarım alanlarına zarar gelmesi	-Tarım alanlarına zarar gelmesi	-Sağlık sorunları, yaralanmalar ve kazalar
-Sağlık sorunları, yaralanmalar ve kazalar	-İşgücü akışı	-Koku etkisi
	-Çalışanların/işçilerin kötü idare edilmesi	
	-Trafik yükünde artış	
	-Halk sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkiler	
	-Sağlık sorunları, yaralanmalar ve kazalar	
	-Yerel halk için adil olmayan istihdam/satın alma imkanları	

Not: Arazi edinimi süreci tamamlanmıştır ve fiziksel yer değiştirme meydana gelmemiştir.

6.3 Şikâyet Prosedürü

Prosedür ve şikâyette bulunmak için kullanılacak kanallar (örn. telefon numarası, e-posta adresi ve internet sitesi adresi) ile ilgili bilgiler Proje Etki Alanının içerisinde bulunan yakınlardaki yerleşim yerlerinde ve Şirketin internet sitesinde bulunacaktır. Seçili yerleşim yerlerindeki uygun kamu alanlarında şikâyet kutuları bulunacaktır.

Projenin şikâyet prosedürü Şekil 2'de sunulmaktadır. Bir birey, kurum ya da topluluk tarafından gönderilmesinden bağımsız olarak her şikâyet dikkate alınacaktır. Her bir şikâyet ile ilgili olarak cevap vermek üzere şikâyeti yapan tarafla (şikâyetçi) iletişime geçilecektir. Şikâyetçi tarafından verilen önemli bilgileri girmek ve ilgili herhangi bir iletişimi kaydetmek için resmi bir prosedür uygulanacaktır. Şikâyetin incelenmesi sonucunda alınan eylemler ve anlaşılan çözümlerin kaydı belgelendirilecektir.

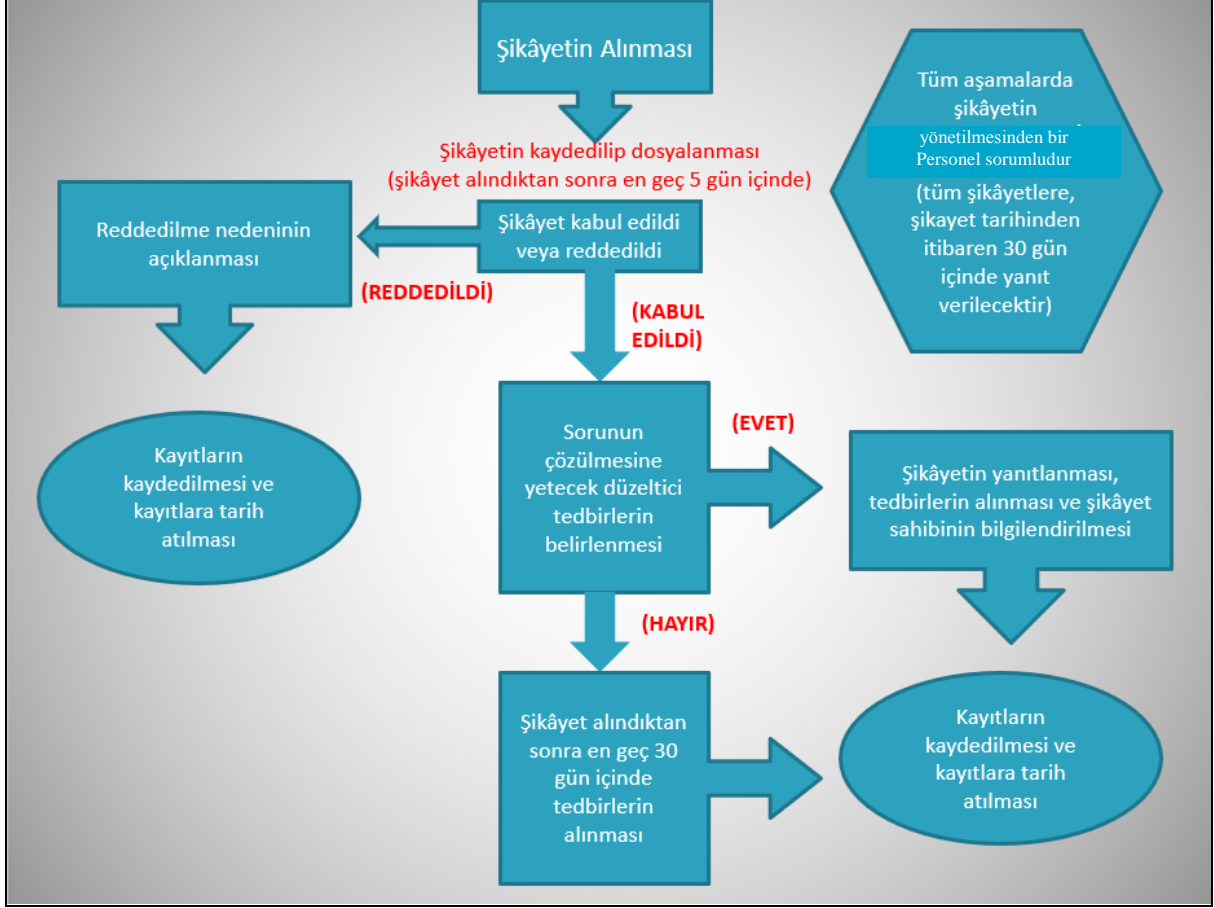
Etkilenen paydaşlardan ve halktan gelen herhangi bir endişe ve şikâyete cevap verilmesini sağlayan resmi bir prosedür oluşturulması amaçlanmaktadır. Şikâyet mekanizmasının yönetilmesine müdahil olan personel için eğitimin gerekli olduğu durumlarda, Şirket böyle bir eğitimin zamanında yapılmasını sağlayacaktır. Şikâyet Prosedürünün uygulanması, ilgili beceri ve deneyime sahip olan, atanmış personelin günlük sorumluluğunda olacaktır.

Proje sahalarına ve seçili yerleşim yerlerindeki mahalle muhtarlıklarına şikâyet kutuları konacak ve böylelikle şikâyetin alınması kolaylaştırılacaktır.

Şikâyette bulunmak için kullanılacak olan Şikâyet Formu EK B'de sunulmaktadır.

Şikâyetçinin, bildirilen görüş veya şikâyeti belirlemede Şirket tarafından önerilen ve uygulanan çözümlerden memnun kalmaması durumunda, şikâyetçi Türkiye yasalarına uygun şekilde diğer uzlaşma ya da yasal çözümler aramakta özgürdür.

Şikâyet prosedürü aynı zamanda çalışanları ve sözleşmeli çalışanları da kapsayacaktır. Çalışan şikâyet mekanizmasına yüklenici çalışanlarının da erişimi olacaktır. Şantiye sahaları ve enerji santrallerinde çalışan öneri kutuları bulunacaktır.

Şekil 2. Şikâyet Prosedürü Şeması

7. Zaman Çizelgesi

Bilgi paylaşımı ve paydaş istişaresi ile ilgili eylemler ve tahmini tarihler aşağıda Tablo 7'de verilmektedir. Faaliyetlerin kesin tarihleri ve sıklıkları zamanı geldiğinde belirlenecek ve PKP de buna göre güncellenecektir.

Tablo 7. Paydaş Toplantıları ve Bilgi Paylaşımı için Kesin Olmayan Zaman Çizelgesi

Faaliyet/Etkinlik	Zaman Çizelgesi
ÇSED Eki, TOÖ ve PKP'nin basılı kopyalarının dağıtılması	2018 4. Çeyreği
Güncellenen şikâyet mekanizmasının uygulanması	2018 4. Çeyreği

Proje Şirketi gelecekte paydaş toplantıları düzenlemeye ve bilgi paylaşımı faaliyetleri gerçekleştirmeye mümkün olduğunca devam edecektir.

8. İzleme ve Raporlama

PKP, Projenin uygulanması süresince düzenli olarak gözden geçirilerek gerekli olduğunda güncellenecektir. Şikâyetler, sorular ve ilgili olayların yanı sıra düzeltici/önleyici faaliyetlerin uygulama durumu özetleri aylık olarak Şirketin üst yönetimine gönderilecektir. Aylık özetler, varsa, hem şikâyet sayısı hem de şikâyetlerin içeriğinin yanı sıra Şirketin şikâyetleri zamanında ve etkin bir şekilde irdelemedeki becerisini değerlendirmede kullanılacaktır.

9. Sorumluluklar

Şirket tüm paydaşların katılımını sağlamak ve yönlendirmek üzere tüm sorumluluğu üstlenecek ve hâlihazırda bulunan tüm kaynaklarını ilgili faaliyetlerin etkin ve standarda uygun şekilde yürütülmesini sağlamada kullanacaktır. Yapılan/yapılacak eylemlerle birlikte alınan şikâyetler ve yanıtlanma durumu ve sonuçları aylık raporlarda özetlenecektir. Bu raporlar, alınan şikâyet sayısını ve içeriğini ve Şirketin bu şikâyetleri ele almadaki performansını ayrıntısıyla veren bir bölüm içereceklerdir. İşletme Müdürü bütün şikâyetlerin düzgün şekilde yanıtlandığından emin olmak için bu raporları inceleyecektir.

İnşaat ve işletme aşamasındaki yükleniciler, PKP'nin gereklerine uymak üzere yakından izlenecektir. Şirkete halkın katılım faaliyetleri ve kendilerine doğrudan iletilen şikâyetlere ilişkin olarak ve düzenli olarak raporlama yapacaklardır.

10. Kamu için İletişim Bilgisi

Gürmat Merkez Ofis

Adres: Ankara Caddesi No: 222, Karaoğlan Mahallesi, Gölbaşı, 06830, ANKARA

Telefon numarası: +90 (312) 484 05 70

Faks: +90 (312) 484 45 78

E-posta: info@gurmat.com.tr

İnternet adresi: www.mogan.com.tr

Proje Sahası

Adres: Omerbeyli Koyu Mevkii, Germencik, Aydın, Turkey Telefon number: +90 (256) 563 33 25

Faks: +90 (256) 563 35 11

Kişi: Necati Bayrakoğlu

EK A. Paydaş Listesi

Paydaş Grupları	Paydaş Tanımı	İletişim Bilgileri
Dış Paydaş		
Ulusal Seviye Devlet Kurumları ve Kamu Özel Kuruluşları	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Adres: Turkocagi Cad. No:2 Pk: 06100 Cankaya/ANKARA Telefon: +90 (312) 212 6420
	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Adres: Bestepe Mah. Alparslan Turkes Cad. No: 71 - Yenimahalle/ANKARA Telefon: +90 (312) 207 5000
	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Adres: Mustafa Kemal Mahallesi Eskisehir Devlet Yolu 9. km. No: 278 Cankaya / ANKARA Telefon: +90 (312) 410 1000 E-mail: cevreseshircilikbakanligi@hs01.kep.tr
	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupinar Bulvarı No: 161 Pk:06800 Cankaya/ANKARA Telefon: +90 (312) 287 3360
	Kültür ve Turizm Bakanlığı	
	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Adres: Emek Mahallesi, 17. Cadde No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA Telefon: +90 (312) 296 6000
	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	Adres: İşçi Blokları Mahallesi Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi (Eski 1483 Cd.) No:51/C 06530 Yüzüncüyıl/Çankaya/ANKARA Telefon: +90 (0312) 201 40 00 - 201 40 01 - 201 40 02
	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	Adres: Devlet Mahallesi , İnönü Bulvarı No: 16 Çankaya / ANKARA TÜRKİYE Telefon: +90 (312) 454 54 54
	Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü	Adres: Eskisehir yolu 7. km No:166 Pk:06520 Cankaya/ANKARA Telefon: +90 (312) 295 5000 E-mail: info@yegm.gov.tr
	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.	Adres: Nasuh Akar Mah. Turkocagi Cad. No:12 Balgat/ANKARA Telefon: +90 (312) 222 8160
Türkiye İş Kurumu	Adres: Emniyet Mah. Mevlana Bulv. No:42, Yenimahalle/ANKARA Telefon: +90 (312) 216 3000	

Paydaş Grupları	Paydaş Tanımı	İletişim Bilgileri
Yerel Seviye Devlet Kurumları	Aydın Valiliği	Adres: Köprülü-veysipaşa Mahallesi, Hükümet Blv. No:74, 09100 Aydın Merkez/Aydın Telefon: +90 (256) 212 24 16
	Germencik Kaymakamlığı	Adres: Camikebir Mahallesi, Atatürk Cad. Hükümet Konağı D:36-38, 09700 Germencik/Aydın, Turkey Telefon: +90 (256) 563 10 11
	İncirliova Kaymakamlığı	Adres: Hürriyet Mahallesi, Kenan Evren Cad. Hükümet Konağı, 09610 İncirliova/Aydın Telefon: +90 (256) 585 24 26
	Aydın Büyükşehir Belediyesi	Adres: Güzelhisar Mahallesi, İstiklal Cad. No:4, 09100 Merkez/Efeler/Aydın Telefon: +90 444 40 09
	Germencik Belediyesi	Adres: edieylül Mahallesi, Köprülü Mehmet Paşa Sk. No:16, 09700 Germencik/Aydın Telefon: +90 (256) 563 01 20 E-mail: basin@germencik.bel.tr
	İncirliova Belediyesi	Adres: Cumhuriyet Mahallesi, Kenan Evren Cad. No:37, 09610 İncirliova/Aydın Telefon: +90 (256) 585 12 24 E-mail: bilgi@incirliova.bel.tr
	Germencik İlçe Emniyet Müdürlüğü	Adres: Camikebir Mahallesi, Çetinkaya Sk. Özel İdare Binası No:19, 09700 Germencik Telefon: +90 (256) 563 11 03
	Yerel Acil Durum ve Sağlık Kuruluşları	Çeşitli
Sivil Toplum Kuruluşları – uluslararası, ulusal ve yerel	Doğa Derneği	Adres: Kızılay Mahallesi, Menekşe-2 Sk. 33/5, 06100 Çankaya/Ankara Telefon: +90 312 481 25 45
	Türkiye Çevre Derneği	Adres: Tunalı Hilmi Cad. No:50/20 Pk: 06660, Cankaya/ANKARA Telefon: +90 (312) 425 55 08 E-mail: cevre@cevre.org.tr
	WWF Türkiye (Doğayı Koruma Vakfı)	Adres: Buyuk Postane Cad. No: 19 Kat: 5 Pk:34420 Bahcekapi Fatih/İSTANBUL Telefon: +90 (212) 528 2030 E-mail: info@wwf.org.tr

Paydaş Grupları	Paydaş Tanımı	İletişim Bilgileri
	Jeotermal Elektrik Santral Yatırımcıları Derneği (JESDER)	Adres: 1203/11 Sokak No:3 D:4/409 35110, Yenışehir / İzmir Telefon: + 90 (232) 457 77 22 E-mail:info@jesder.org
	Temiz Enerji Vakfı (TEMEV)	Adres: Defne Sokak 18/1 Pk: 06540 Asağı Ayrancı/ANKARA Telefon: +90 (312) 468 0309 E-mail: temev@temev.org.tr
	Enerji ve Çevre Vakfı (ENDER)	Adres: Oğuzlar Mah. Suleyman Hacıabdullahoglu Cd. 1397 Sok. No:14, Balgat Cankaya/ANKARA Telefon: +90 (312) 443 6337
	Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu	Adres: Akay Cad. No: 15/2 Kucukesat/ANKARA Telefon: +90 (312) 417 2604
Yerel Topluluklar (arazi sahipleri dahil)	Kızılcegedik mahallesi muhtarı Alangullu mahallesi muhtarı Hidirbeyli mahallesi muhtarı Reiskoy mahallesi muhtarı Turanlar mahallesi muhtarı Sinirteke mahallesi muhtarı Erbeyli mahallesi muhtarı	Çeşitli
Yerel İşletmeler	Yerel İşletmeler	Çeşitli
Üniversiteler	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Adres: Adnan Menderes Üniversitesi Merkez Kampüsü, Kepez Mevkii Efeler / Aydın Telefon: +90 (256) 218 20 00
Yerel Medya	Yerel gazeteler, televizyon kanalları, vb.	Çeşitli

EK B. Şikayet Formu

Örnek Şikayet Formu

Referans No (Gürmat tarafından doldurulacaktır):	
Tam Ad:	
İletişim Bilgisi ve Tercih Edilen İletişim Yöntemi Hangi şekilde iletişime geçilmesini istediğinizi işaretleyiniz. (posta, telefon, e-posta)	☐ Posta: Lütfen adresinizi sağlayınız: ☐ Telefon: Lütfen telefon numaranızı sağlayınız: ☐ E-posta: Lütfen e-posta adresinizi sağlayınız:
Olay veya Şikayet Tanımı:	Ne olmuştur? Nerede olmuştur? Kimin başına gelmiştir? Sorunun sonuçları nelerdir? Sorunun kaynağı ve süresi nedir?
Olay/ Şikayet Tarihi	Bir seferlik olay/şikayet (tarih: _____) Birden fazla kez gerçekleşti (kaç kez? _____) Sürekli (mevcut durumda sorun devam ediyor)

Sorunun çözülmesi için ne yapıldığını görmek istersiniz?

İmza: _____

Tarih: _____

Lütfen bu formu aşağıdaki kişiye iletin:

Gürmat Ana Ofis

Bağlantı Kişisi: Zeynep Yarga

Adres: Ankara Caddesi, No: 222, Karaoğlan Mah. Gölbaşı, 06830, Ankara, Türkiye

Telefon: +90 (312) 484 05 70

Faks: +90 (312) 484 26 77

E-posta: info@gurmat.com.tr

Gürmat Ömerbeyli Sahası

Bağlantı Kişisi: Mr. Necati Bayrakoğlu

Ömerbeyli Köyü Mevkii, Germencik, Aydın, Türkiye

Telefon: +90 (256) 563 33 25

Faks: +90 (256) 563 35 11

E-posta: info@gurmat.com.tr

